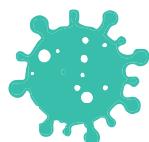

COVID-19

Tuufaaatasiga

Tusi Taulima a le A'oga

A'oga K-12, Tuma'oti, ma A'oga Tapena Faapitoa

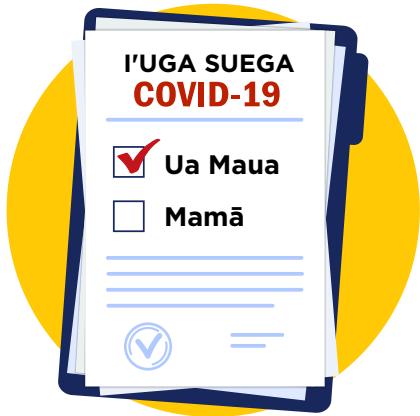

CORONAVIRUS
UTAH.GOV

Toe teuteuina 12/17/2020

O le a se mea e oo i ai pe afaia ua maua i suega ua COVID-19 tamaiti a'oga, faia'oga, poo le aufaigaluega?

E tatau ona vavaeese vave tamaiti a'oga, faia'oga, poo le aufaigaluega pe afaia ua maua i se suega ua CO.VID-19 O lona uiga ia nofo i le fale vagana ua alu i se tausiga faafomai. E le tatau ona e alu i le a'oga poo le galuega.

Afaia ua maua oe i se suega, e tatau ona e vavaeese se'i oo ina:

- Leai se fiva i le 24 itula, ma
- Ua 24 itula talu ona feololo auga o lau manavaga, ma
- Ua 10 aso pe sili a'e talu ona amata ona e ma'i.
- Afaia leai ni ou auga, e tatau ona e vavaeese i se 10 aso talu le aso na fai ai lau suega.

O le a se mea e tupu pe afaia ua le na'o se tasi se taimi sa ono pesia ai tamaiti a'oga, faia'oga, ma le aufaigaluega i le COVID-19?

E maualuga lou lamatia i le inifeti ma inifeti atu ai nisi pe afaia na lua fesoota'i lalata ma se isi ua maua i se suega ua COVID-19.

O le fesoota'i lalata¹ o lona uiga sa i itiiti ifo i le 6 futu poo le 2 mita le latalata (e tusa ma le faaluaina le umi o le lima) mai se isi ua maua i suega ua COVID-19 mo se aofa'i e 15 pe sili a'e minute i totonu o le 24-itula². E te ono fesoota'i lalata foi pe afaia:

- Sa e tausia se isi i lou aiga ua ma'i i le COVID-19.
- Na lua fepa'ia'i ma se tagata ua maua i le COVID-19 (sa fusi pe kisi i ai).
- Sa lua faasoia i mea e inu ma aai ai ma se tasi o loo maua i le COVID-19.
- Sa mafatua, tale, pe sa iai se auala na pisi atu ai ia te oe ni matāfaua o manavaga mai se isi ua COVID-19.

Afaia na lua fesoota'i lalata ma se tagata ua COVID-19 e oo i se 2 aso ae le'i aliali mai ni ona auga, o lena ua e ono pesia i le vairusi ma e tatau ona e kuarenitini. Tusa pe leai ni auga o le tagata ua COVID-19, o lena ua inifeti e oo i le 2 aso ae le'i faia lana suega.

1 <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/if-you-are-sick/quarantine.html>

2 <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/php/contact-tracing/contact-tracing-plan/appendix.html#contact>

O le a le umi e kuarenitini ai tamaiti a'oga, faia'oga, poo le aufaigaluega?

O ta'iala nei e na'o le fesaga'i ma le faama'i e tupu i le a'oga e faatatau i ai. E le'i faia e faaaoga e kolisi ma a'oga i luga a'e poo nofoaga e tausi ai fanau. E LE FAAAOGAINA taiala ia pe afai lua te nonofo faatasi ma se isi ua COVID-19 po sa ono pesia i fafo atu o le a'oga.

Pe afai sa faaaoga uma e tagata e toalua ni ufi fofoaga i le taimi na ono pesia ai

E le faamalosia le kuarenitini o tamaiti a'oga, faia'oga, poo le aufaigaluega sa ono pesia i le COVID-19 pe afai:

- Sa faaaoga uma e tagata ia e toalua ni ufi fofoaga (le tagata sa ono pesia ma le tagata ua maua i suega) e tusa ma aiaiga a le poloaiga a le soifua lautele o le setete, ma
- O le tagata sa ono pesia e leai ni ona auga o le COVID-19

Afai e tupu a'e ni auga o le COVID-19 i le tagata sa ono pesia i totonus o le 14 aso talu le fesaga'iga, e tatau ona vavaeese loa ma fai vave sana suega. Afai e leai ni auga, e tatau ona faatali i le 7 aso talu ona ono pesia ona fai lea o lana suega.

Afai sa LEAI se ufi fofoaga o se tasi o i la'ua i le taimi na fesaga'i ai

E mafai ona faamuta le kuarenitini e tamaiti a'oga, faia'oga, poo le aufaigaluega e le'i iai ni ufi fofoaga i le taimi sa ono pesia ai pe sa fesaga'i ma se isi e le o iai se ufi fofoaga:

- **I le aso 10 e aunoa ma se suega.** Afai e leai ni ou auga o le COVID-19, e mafai ona e faamutaina le kuarenitini i le 10 aso talu mai le taimi mulimuli na lua fesootai lalata ai ma le tagata ua maua i suega.
- **I le aso 7 ina ua mama le i'uga o le suega.** E mafai ona fai o sau suega i le aso lona 7 o lau kuarenitini. Afai ua mama lau suega ma ua leai ni ou auga o le COVID-19, ua mafai ona faamuta lau kuarenitini. E tatau ona e faatali i le 7 aso pe silia talu ona e ono pesia ona fai lea o sau suega. E mafai ona faaaoga le suega PCR poo se suega faavave o le antigen. E tatau ona faaaau lou kuarenitini se'i oo ina maua mai i'uga o lau suega.

E tatau ona e mata'i ni auga se'i oo i le 14 o aso talu ona e ono pesia i le vairusi.

E iai si avanoa laitiiti e ono maua ai lava oe i le COVID-19. Afai e iloa ni ou auga o le COVID-19, e tatau ona e nofoese i le aiga, valaau lau tausi soifua, ma e ono toe fai sau suega.

Afai e faagafua se tamaitiiti a'oga, faia'oga, poo se tagata faigaluega mai ufi fofoaga pe faaaoga na'o se ufi foliga, o le a le umi e kuarenitini ai?

E mafai ona faamuta le kuarenitini e tamaiti a'oga, faia'oga, poo le aufaigaluega e le'i iai ni ufi fofoaga i le taimi sa ono pesia ai pe sa fesaga'i ai ma se isi e le o iai se ufi fofoaga:

- **I le aso 10 e aunoa ma se suega.** Afai e leai ni ou auga o le COVID-19, e mafai ona e faamutaina le kuarenitini i le 10 aso talu mai le taimi mulimuli na lua fesootai lalata ai ma le tagata ua maua i suega.
- **I le aso 7 ina ua mama le i'uga o le suega.** E mafai ona fai o sau suega i le aso lona 7 o lau kuarenitini. Afai ua mama lau suega ma ua leai ni ou auga o le COVID-19, ua mafai ona faamuta lau kuarenitini. E tatau ona e faatali i le 7 aso pe silia talu ona e ono pesia ona fai lea o sau suega. E tatau ona faaauau lou kuarenitini se'i oo ina maua mai i'uga o lau suega.

Soo se isi e ono pesia e tatau ona mata'i ni auga se'i atoa le 14 aso talu ona ono pesia. E iai si avanoa laitiiti e ono maua ai lava ia i le COVID-19. Afai e iloa ni auga o tagata faigaluega, e tatau ona faanofoese i le aiga, valaau lana tausi soifua, ma toe fai sana suega.

O le a le umi e kuarenitini ai se tamaitiiti a'oga, faia'oga, poo tagata faigaluega pe afai e nonofo faatasi ma se isi ua COVID-19?

Afai ua maua i suega ua COVID-19 se isi tou te nonofo faatasi, e ta'u lena o le fesootai i fale. E maualuga tele le lamatia i le inifeti i le vairusi o tagata fesootai i le aiga.

O tamaiti a'oga, faia'oga, poo tagata faigaluega e fesootai i le aiga e tatau ona kuarenitini i le 10 aso mai le aso mulimuli na ono pesia ai i se tagata sa maua i suega.

E tatau ona faamae'a atoa lau 10 aso kuarenitini, tusa pe leai ni ou auga po ua mamā lau suega. E te le ono faamutaina lau kuarenitini ae le'i atoa le 10 aso.

E ono faigata tele ona vavaeese mai tagata tou te nonofo faatasi i lou aiga. Afai tou te nonofo faatasi ma se isi ua maua i suega ua COVID-19, e te ono fesaga'i pea ma le faama'i ma e tatau ona e kuarenitini mo le sili atu i le 10 aso. O taimi uma lua te felata'i ai ma le tagata ua maua i suega a'o inifeti, e toe amata foi lau kuarenitini ona ua e toe ono pesia foi i le vairusi.

O le a se mea e tupu pe afai ua le na'o se tasi se taimi sa ono pesia ai tamaiti a'oga, faia'oga, ma tagata faigaluega i le COVID-19?³

Afai na e toe ono pesia i le COVID-19 (se fesaga'iga fou) i totonu o le 90 aso talu ona maua oe i suega ua COVID-19 ma e le o iai ni ou auga o le COVID-19, e le manaomia sau kuarenitini pe toe fai se suega i totonu o le 90 aso lea.

E tatau foi ona usita'ia nei ta'iala mo le 14 aso talu mai le aso mulimuli na e ono pesia ai:

- Fua lou fiva ae te le'i alu i le a'oga poo le galuega.
- Siaki pe iai ni auga o le COVID-19 i aso ta'itasi.
- Faaaoga se ufi fofoga i le a'oga, galuega, poo le faatasi ma tagata tou te le nonofo faatasi.
- Afai e te ma'i pe iai ni auga o le COVID-19, vavaeese mo se 10 aso pe sili a'e talu ona amata auga ma valaau se foma'i poo se tauis soifua e faamautu pe tatau ona toe fai sau suega o le COVID-19.

Afai e te toe ono pesia i le COVID-19 (se fetaia'iga fou) ma ua silia le 90 aso talu ona maua i suega le COVID-19, e tatau ona e toe kuarenitini ma toe fai sau suega. Afai e te ma'i po ua iai ni auga a'o e kuarenitini, vavaeese ma valaau se foma'i poo se tauis soifua. Aepeita'i, e te ono ausia aiaiga e faamuta ai le kuarenitini o loo maua i le itulau 2.

³ <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/php/contact-tracing/contact-tracing-plan/contact-tracing.html>

Aiaiga saogalemu mo tamaiti a'oga, faia'oga, ma tagata faigaluega sa fetaia'i ma se isi ua COVID-19

- Siaki i aso taitasi ni auga o le COVID-19, e aofia ai le fua o lou fiva pe afai e mafai. Afai e leai sau fuafiva, siaki lou tino ia e iloa pe mafanafana pe foliga mūmū. E iai si tusi laitiiti e ta'u o le, "O faatinoga pe afai ua e kuarenitini pe faanofoesea oe," e mafai ona e tatalaina mai le <https://coronavirus.utah.gov/protect-yourself/>.
- Ia e nofo i le fale ma faamamao ese mai isi tagata i le mea e te mafaia. Aua e te alu i le a'oga, galuega, poo nisi faatasiga tau a'oga, sauniga faalelotu, faatasiga a aiga, poo nisi faatasiga se'i mae'a lau kurenitini po ua e ausia tulaga faamalosia i suega e faamuta vave ai le kuarenitini.
- Faaaoga se ufi fofoga poo se ufi foliga pe afai e tatau ona e alu ese ma lou aiga mo ni feau e pei o le faiga o faatau poo se tausiga faafoma'i. la tau o ni mea ua tatau e te tuua ai lou aiga.
- Faatapulaa le aofa'i o tagata e asiasi atu i lou aiga. E taua tele lea tulaga pe afai e maualuga le lamatia o oe poo se tasi lua te nonofo faatasi i le gasegase matuiā mai le COVID-19.
- Faamama mea e tagofia soo (pei o telefoni, 'au o faitotoa, ki o moli, 'au o faleuila, ki o sink, luga o fata, ma soo se mea e u'amea.
- Fufulu soo ou lima i le moli ma le vai. Afai e le maua se moli ma se vai, faaaaoga se senitaisa alakoholi ia le itiiti ifo i le 60% le alakoholi.
- Tatala faamalama pe a mafai ina ia faalelei atili ai le savili i totonu ma faaopoopo le faafesuia'i o le ea i totonu o potu.
- Aua le faasoaina isi tagata meaai poo ipu ma isi mea e faaaaoga i meaai.
- Aua ne'i faasoaina ma isi tagata mea e faaaaoga faapitoa e pei o palasi fulunifo.

Suega o le Nofo (suega mo le pepesi i a'oga)

Afai e oo se a'oga i alafua o le tulaga pepesi o loo faataatia atu i le Tusi Taulima a A'oga o le COVID-19, e mafai ona fai e le fono faafoe a le a'oga (i le soalaupule ma le matagaluega tausi soifua faalotoifale) se tasi o tulaga nei:

- Ave uma tamaiti a'oga ma le aufaigaluega i se nofoaga e a'oa'o faatekonolosi pe faatonuonu mamao mo se 10 aso pe sili a'e, poo le
- Ofo atu suega antigen faavave mo tamaiti a'oga uma ma le aufaigaluega.

O tamaiti na ofo atu i ai suega antigen faavave:

- E tatau ona vavaeese i le aiga pe afai ua maua i suega.
- E mafai ona a'oga pea i potua'oga pe afai e mama lana suega.
- Sa le manana'o e fai ni suega, e tatau ona see i a'oga faatekonolosi pe faatonutonu mamao mo se 10 aso pe sili a'e.

E faatalitalia faia'oga ma le aufaigaluega ia faaaauau a latou galuega masani pe afai e le manana'o e faia ni suega po ua mama i'uga o suega. E tatau ona vavaeese i le aiga pe afai ua maua i suega, pe usita'i i ta'iala o le kuarenitini pe afai ua ono pesia i le COVID-19

E tulituliloa fesootaiga a soo se isi ua maua i suega.

O tamaiti a'oga, faia'oga, poo le aufaigaluega na fetaia'i ma se tagata ua maua i suega, e tatau ona usita'i i ta'iala o le kuarenitini (o loo i le itulau 2).

- E le faamalosia oe e kuarenitini pe afai sa lua iai i le a'oga ma le tagata ua maua i suega i le taimi o le fesootaiga ma sa lua tofu ma faaaoga ufi fofo. O le tagata ua maua i suega e tatau ona vavaeese mo le 10 aso pe sili a'e, tusa pe sa lua faaaogaina uma ufi fofo.
- E tatau ona e kuarenitini pe afai na e ono pesia i le a'oga, ma sa iai se isi o oulua ma le tagata ua maua i suega sa leai se ufi fofo. E mafai ona e faamuta le kuarenitini i le 10 aso e aunoa ma se suega, poo le aso lona fitu ina ua mama lau suega. E ono iai tulaga faapitoa e tatau ai ona fai o sau suega lona lua ae te le'i toe foi i le a'oga ae le'i atoa le 10 aso.

O le filifilia o le "Suega o le Nofo" e eseese ona taimi mo le amataga o le vavaeese o se tagata ua maua i suega. Afai ua maua oe i suega o le "Suega o le Nofo", e amata lou vavaeese mai le aso na fai ai lau suega, ae le o le amataga o auga. E tatau ona e vavaeese tusa pe le'i iai ni ou auga. Soo se isi na fesoottai latalata mai ia te oe e oo i le 2 aso ae le'i faia lau suega, ua ono pesia ma e tatau ona kuarenitini. O le aso lea e ta'u o le aso mulimuli na ono pesia ai mo le "Suega o le Nofo."

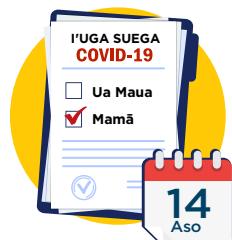
Suega mo Taaloga (suega mo faatinoga faaopoopo tau a'oga maualuga)

E mafai ona auai tamaiti a'oga, faia'oga, ma le aufaigaluega i faatinoga faaopoopo tau a'oga pe afai:

E ta'isefulu (14) aso ma faia le suega e tasi o le COVID-19. E mafai ona faaaoga le suega PCR poo se suega faavave o le antigen.

E le o vavaeese pe kuarenitini.

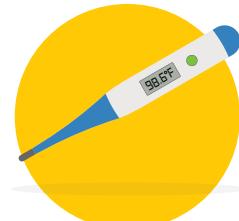
E leai ni auga o le COVID-19.

ma

ma

E faatalitalia lou faaaogaina o se ufi fofoga i taimi uma o faatinoga tau a'oga, se'i vagana o loo e taalo faatauvaga e faamalosia gaoioiga malosi o le tino pe lamatia pe afai e faaaoga se ufi fofoga (pei o le auau i se vai ta'ele). E tatau ona e faamamaoese i le tele ma le mamao e te mafaia i taimi o faatinoga faaopoopo tau a'oga. Taumafai ia faamamao i le 6 futu pe sili atu poo le 2 mita (2 gafa o le lima) mai isi tagata.

E faia e a'oga suega antigen faavave mo i latou e auai. O e auai:

- E tatau ona vavaeese i totonu o aiga pe afai ua maua i suega.
- E mafai ona auai i faatinoga faaopoopo tau a'oga pe afai ua mama lau suega, e le o vavaeese pe kuarenitini, ma e leai ni auga o le COVID-19.
- E le manana'o e fai ni suega, e le mafai ona auai i faatinoga faaopoopo tau a'oga.

poo

poo

E mafai foi ona faia e le a'oga "Suega mo Taaloga" mo soo se faia'oga poo le aufaigaluega e fia faia se suega ae le o auai i faatinoga faaopoopo tau a'oga.

E tulituliloa fesootaiga a soo se isi ua maua i suega.

O tamaiti a'oga, faia'oga, poo le aufaigaluega na fetaia'i ma se tagata ua maua i suega, e tatau ona usita'i i ta'iala o le kuarenitini (o loo i le itulau 2).

- E le faamalosia oe e kuarenitini pe afai sa lua iai i le a'oga ma le tagata ua maua i suega i le taimi o le fesootaiga, ma sa lua tofu ma faaaoga ufi fofoga. O le tagata ua maua i suega e tatau ona vavaeese mo le 10 aso pe sili a'e, tusa pe sa lua faaaogaina uma ufi fofoga.
- E tatau ona e kuarenitini pe afai na e ono pesia i le a'oga, ma sa iai se isi o ouluu ma le tagata ua maua i suega sa le faaaogaina se ufi fofoga. E mafai ona e faamuta le kuarenitini i le 10 aso e aunoa ma se suega, poo le aso lona fitu (7) ina ua mama lau suega. E ono iai tulaga faapitoa e tatau ai ona fai o sau suega lona lua ae te le'i toe foi i le a'oga ae le'i atoa le 10 aso.

O le "Suega mo Taaloga" e eseese ona taimi e amata ai le vavaeese o se tagata ua maua i suega. Afai ua maua oe i "Suega Mo Taaloga," e amata ona e vavaeese mai le aso na fai ai lau suega, ae le o le amataga o auga. E tatau ona e vavaeese tusa pe le'i iai ni ou auga. Soo se isi na fesootai lalata mai ia te oe e oo i le 2 aso ae le'i faia lau suega, ua ono pesia ma e tatau ona kuarenitini. O le aso lea e ta'u o le aso mulimuli na ono pesia ai mo le "Suega mo Taaloga."